

Mbete kí Pol ndàngì adì Galatì-je

Ta-je kí dɔ mbete-tì kí Pol ndàngì adì Galatì-je

Pol ndàngì mbete kin adì njékəwnə-je kí gay-gay kí 'to njékadmɛɛ-je kí dɔnangì Galatì-tì. Dow gə al é se to kəl dɔnangì-é kí ɛ ɔw-tì oo ngá kin ('Ndó Knj 16:6; 18:23) əse to kəl-é kí taá-tì wa? Ɛ ndàngì mbete kin kɔɔ rɔ-né kì néndó-je kí ngɔm kí gin joo kí ɔsì ta néndó liə: Adì to ta lə kadì dow təl rɔ-é go ndukun-tì, kì nékoɓe-je-tì lə jipì-je əse kadì dow isì kì dow dɔ rɔ-é ra né kí mɛɛ-é ndigì.

Njéndó dow-je né kí dan-tì-je kí 'to jipì-je kí koji kəy 'panè: Dow-je kí dɔnangì Galatì-tì kí 'to jipì-je kí koji kəy al lé, kadì 'təl rɔ-dé go ndukun-tì lə jipì-je ə kadì d'ijə-dé ganjangì kɔɔ kadì 'nəl-né Lubə. Lo kɔɔ-é kí 1-2 lé, Pol a dɔ tógì-tì liə kí ɛ to-né njèkɔwkulə kɔɔ kɔsì-né néndó kí ngɔm kinlé ngərəngì. Go-tì, kù lo kɔɔ-é kí 3-4 lé, ɛ ndó-dé né kí tɔgrɔ-tì kí to təl kí dow à təl dow kí njururu kì takul kadmɛɛ Jeju Kristì ɓì kì takul kullə ra-é kí sɔbì dɔ-é al. To ramajì lə Lubə ɓì to təl rɔ go ndukun-tì al. Təl ta-é-tì, kù lo kɔɔ-é kí 5-6 lé, ɛ pa ta kí sɔbì dɔ taa kí Lubə taa njékadmɛɛ-je ilə-dé taá kì takul Jeju Kristì. Taa ɓá ɛ taa-dé ilə-dé taá kɔɔ kadì 'ra-né né-je kí majì al kí dajì rɔ-dé ndigì al, ngà mɛɛ kisi kì dɔ taá-tì lə-dé lé, kadì 'ndigì-nə kì takul tógì lə Ndil kí aa njay. Pol tɔjì adì aa yóróró kí né-je kí majì al kí to kandì kullə ra dajì rɔ dow lé, ɔsì ta né-je kí to kandì kullə ra Ndil kí aa njay mɛɛ kisi kì dɔ taá-tì lə njékadmɛɛ.

Tɔʒi rɔ kɪ lapiya kɪ ra

Rɔm 1:1-7

¹ Mɔ Pol, njɛkɔwkuɫə lə Jeju Kristi, ə to dow-je b́a d'adi-m m'to njɛkɔwkuɫə lé al rəm, b́a to takul dow madi al rəm; ngà m'to njɛkɔwkuɫə kɪ takul Jeju Kristi rəm, kɪ takul Bɔbi-ji Lubə kɪ adi-é tɔsi ndəl ində lo tɛɛ dan dow-je-ti kɪ d'oy rəm. ² J'isi nati kɪ ngankɔ-m-je lay kɪ njɛkadmɛɛ b́a m'ndangi mbete kin m'adi-si sɔi njɛkəwnɔ-je kɪ gay-gay kɪ dɔnangi Galati-ti. ³ Kadi Bɔbi-ji Lubə dɛ kɪ 'Babɛ Jeju Kristi d'adi ramaji kɪ lapiya lə-dé nɔy sə-si. ⁴ Jeju Kristi lé, ɛ ya ree oy kɔɔ majal-je lə-ji, kɔɔ kɔr-ji-né kɔgi mɛɛ né-je-ti kɪ majal kɪ dɔkaglo-ti kɪ ngɔsnè kin, ə to né kɪ mɛɛ Bɔbi-ji Lubə ndigi. ⁵ Kɔsgaji tɔ kɪ dɔ Lubə-ti kɪ dɔ b́al-b́al! Amɛn!

Yay lə dow-je kɪ Galati

Gal 3:1-5; 4:9-20; 5:1-12

⁶ Lubə kɪ njɛb́a-si kɪ takul ramaji lə Kristi b́a kalangi bè ya isi 'tusi-é inɛi-é ə isi uni go Poyta kɪ Maji kɪ rangi kinlé to né kɪ ra-m b́əl nɔ. ⁷ Tɔgrɔ-ti, Poyta kɪ Maji kɪ rangi ya kàrè goto, ngà dow-je kɪ njétəl dɔ-si b́a d'ɔw nɔɔ; dɛ 'ndigi təl dɔ Poyta kɪ Maji lə Kristi kɪ nangi.

⁸ Ngà kinə, lé to jɛ ya əse to malayka madi kɪ dɔrɔ-ti b́a ilə mbɛ Poyta kɪ Maji kɪ tɔ gay kɪ ɛ kɪ jɛ j'ilə mbɛ-é j'adi-si kete kin rəmə, kadi ndɔl tɔ dɔ dowb́é-ti! ⁹ Ndɔki j'idə-si kete ya, ngà kɪ ngɔsnè-ti kin m'təl m'idə-si ya b́əy m'panè: Kinə dow ilə mbɛ Poyta kɪ Maji adi-si b́a tɔ gay kɪ ɛ kɪ ooi kete kin rəmə, kadi ndɔl tɔ dɔ dowb́é-ti!

¹⁰ Ə kɪ b́one bè kinlé se to dow-je b́a m'sangi kadi 'piti-m əse Lubə b́a m'sangi kadi-é piti-m wa? Se m'sangi kadi m'nəl dow-je wa? Kinə m'isi m'sangi kadi m'nəl dow-je b́əy lé, m'a to ngonnjɛkullə lə Kristi al.

Kəm rəbi kí Pol ingə-né Poyta kí Maji

¹¹ Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, adi m'idə-si rəsi m'adi ooi, Poyta kí Maji kí ndɔki m'ilə mbɛ-é lé, to ta lə dow al. ¹² Kɔ m'oo ta dow-ti al rəm, m'ndó rɔ dow-ti al rəm, ngà to Jeju Kristi b́a tɛɛ k̀i dɔ-é adi-m m'gə.

¹³ †Panjiyə-m kí kete kí ndɔki m'isi m'pole-né Lubə k̀i jipi-je bəy lé, sɔi ooi ta-é maji. Ndɔki m'ulə kəm njékəwnə-je lə Lubə ndoo n̄a rəm, b́a m'sangi kadi m'too ko-dé rəm. ¹⁴ †Mɛɛ kúji ra Lubə-ti lə-ji jɛ jipi-je lé, dow-je n̄a ya dan gin dow-je-ti lə-m kí 'to dɔkasi-n̄a-je lə-m lé, m̄a ya m'itə-dé lay; kɔtalə nékoɓe lə bɔbi-m-je lé, m'ra kullə-é k̀i rɔ tungə-m n̄a. ¹⁵⁻¹⁶ †Ngà kɛ b́a loki m'n̄ay mɛɛ kɔ-m-ti bəy ya Lubə ində-m tagay ə ɓa-m k̀i takul ramaji liə; loki oo maji kadi n'adi kəm-m ijə dɔ Ngon-é-ti kadi m'gə-é, kɔ kadi m'ilə mbɛ ta liə dan dow-je-ti kí 'to jipi-je al lé, m'ində ta-é n̄ɔ dow-ti al rəm, ¹⁷ b́a m'ow ɓebo Jorijalɛm-ti rɔ dow-je-ti kí 'to njékɔwkulə-je kete n̄ɔ-m-ti kin al rəm, ngà tajinati nè ya m'ow dɔnangi Arabi-ti. Go-ti, m'təl m'ree ɓebo Damasi-ti gogi.

¹⁸ †Bal mutə go-ti b́a m'ow ɓebo Jorijalɛm-ti rɔ Sepasi-ti* kadi m'gə-é. Loki m'ow rəmə, m'isi ɓe liə ndɔ dɔgi gidi-é m̄i. ¹⁹ Dow kí rangi kí dan njékɔwkulə-je-ti kí m'oo-é goto, ngà Jaki kí ngonkɔ 'Babe ya k̀i kár-é m'oo-é. ²⁰ Ta kí m'ndangi m'adi-si kinlé, kí n̄ɔ Lubə-ti, m'ədi ta al.

²¹ Go-ti, m'ow go lo-je-ti kí dɔnangi Siri-ti rəm, b́a dɔnangi Silisi-ti rəm tɔ. ²² Ngà kí sɔbi dɔ njékəwnə-je kí gay-gay kí 'nam kàd̄i Kristi-ti kí d'isi dɔnangi Jude-ti

† 1:13 1:13 Knj 8:3; 22:4,5; 26:9-11 † 1:14 1:14 Knj 22:3 † 1:15-16
1:15-16 Knj 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18 † 1:18 1:18 Knj 9:26-30 * 1:18 1:18
Piyər b́a 'ɓa-é Sepasi tin.

lé, de d'oo-m kəm-dé-ti al. ²³ Ngà koo ya par bá d'oo ta-é 'panè: E kí ndoki ulə kəm-ji ndoo lé, ðone bè isi ilə mbə Poyta kí Maji kí sobi dɔ kadməe kí ndoki e ndigi ruti dɔ-é lé. ²⁴ Loki d'oo ta kí sobi dɔ-m kin bè rəmə, d'osi gaji Lubə.

2

*Kingə-na lə njəkɔwkulə-je ðebo Jorijaləm-ti
Knj 15:1-29*

¹ †Loki ra ðal dɔgi gidi-é sɔ go-ti lé, je kɪ Barnabasi j'təl j'ɔw Jorijaləm gogi ə m'adi Titi ɔw sə-m tɔ. ² Ə kɔw-m Jorijaləm lé, to Lubə ya tɛe kɪ dɔ-é adi m'gə. Poyta kí Maji kí m'ilə mbə-é dan dow-je-ti kí 'to jipi-je al lé, e bá m'ɔw m'ɔr go-é m'adi 'boy-je, nè kullə kí m'a ra əse e kí m'ra kete ngá kinlé à kɪ to kullə kí kɔgi kare. M'ɔr-dé gay bá m'ɔr go-é m'adi-dé. ³ Ngà Titi kí to greki kí ɔw sə-m lé ya kàrè, dow uwə-é ijə-é ganjangi al. ⁴ Bè ya kàrè, dow-je madi 'ndigi kijə-é ganjangi. Dowbé-je lé, 'ra rɔ-dé kɪ ngankɔ-ji-je kí njəkadməe-je ə 'ree njɔy d'isi dan-ji-ti kɔ kində manji ta kí sobi dɔ taa kí Jeju Kristi taa-ji ilə-ji taá, kɔ nam kí j'nam kàdɪ-é-ti kin ə ra-ji-né ðə-ti lə ndukun. ⁵ De kinlé, je j'ulə dɔ-ji gin tɔgi-ti lə-dé al rəm, bá tarəbi kí se bè ya kàrè j'ɪə j'adi-dé nja kàrè al rəm, kɔ kadɪ ta kí tɔgrɔ-ti kí tɔ mɛe Poyta kí Maji-ti lé tɔ-né lo tɔ-é-ti dan-si-ti. ⁶ Ə ta lə de kí ndoki dow-je d'oo-dé kɪ 'boy-je lə-dé kin kàrè, tɔ-dé 'boy-je kinlé usi-m né káre al. Kɔ Lubə ɔr kəm dow al. Né kí rangi káre ya kàrè d'uwə-m d'adi m'ra al. ⁷ Ngà, koo bá d'oo kí Lubə adi-m kullə kilə mbə Poyta

† 2:1 2:1 Knj 11:30; 15:2

kí Maji dan dow-je-ti kí d'ijə-dé ganjangi* al, titi kí adi-
né Piyər kullə kilə mbə Poyta kí Maji dan dow-je-ti kí
d'ijə-dé ganjangi kinlé bè tɔ; ⁸ kdotalə Lubə kí ra kullə
mɛɛ Piyər-ti adi-é to njəkɔwkulə dan dow-je-ti kí d'ijə-
dé ganjangi kinlé, ɛ ya tɔ b́a ra kullə mɛɛ-m-ti adi-m
m'to njəkɔwkulə dan dow-je-ti kí d'ijə-dé ganjangi al
tɔ. ⁹ Loki Jaki-je, k̀i Sepasi-je, k̀i Ja-je kí dow-je d'oo-dé
k̀i tógi njəkəwnə-je titi gají kí ngɔwdan kəy-ti bè lé,
'ree 'gə kí ramaji lə Lubə nəy sə-m rəmə, d'ulə jikol-dé
d'adi-ji jɛ k̀i Barnabasi kadi toji kində kí d'ində rɔ-dé
nati sə-ji. Beba ndi-ji usi go-nə-ti kadi jɛ j'a kɔw dan
dow-je-ti kí d'ijə-dé ganjangi al ə dɛ d'a kɔw dan dow-
je-ti kí d'ijə-dé ganjangi tɔ. ¹⁰ Dəji ya par ə 'dəji-ji kadi
j'adi mɛɛ-ji ole dɔ njéndoo-je-ti ə to né kí uwə mɛɛ-m
adi m'ra tɔ. †

Pol kɔl k̀i Piyər

¹¹ Ngà loki Sepasi ree bebo Antiosi-ti lé, ra né kí maji al
adi m'idə-é kəm-é-ti rəsi. ¹² Kdotalə kete bəy b́a kadi
dow-je madi d'j rɔ Jaki-ti 'ree lé, Piyər uso né nati k̀i
dow-je kí 'to jipi-je al; ngà loki dɛ 'ree rəmə, ɛ bəl jipi-je
adi ra gosi ɔr rɔ-é a ngərəngi. ¹³ Jipi-je madi 'ndaji kəm
Piyər adi d'isi 'tulə rɔ-dé nati tɔ; sar ya Barnabasi kàrè
'ra-é d'adi isi tulə rɔ-é nati tɔ. ¹⁴ Loki m'oo kí panjiyə-
dé kin t̀o njururu al, adi ɔw nati k̀i ta kí tɔgrɔ-ti kí t̀o
mɛɛ Poyta kí Maji-ti al lé, m'idə Sepasi takəm dow-je-
ti lay m'panè: «I kí 'to jipi ya mbati panjiyə jipi-je ə un
panjiyə dow-je kí 'to jipi-je al kí d'adi mɛɛ-dé lé, ra ban
b́a 'ndigi kadi dɛ kí 'to jipi-je al kí d'adi mɛɛ-dé lé, 'təl
d'un panjiyə jipi-je bəy wa?»

* ^{2:7} 2:7 Dow-je kí d'ijə-dé ganjangi al to dɛ kí 'to jipi-je al.
Ngà dɛ kí d'ijə-dé ganjangi lé b́a 'to jipi-je tɔ. † ^{2:10} 2:10
'Ndó Knj 11:29-30

¹⁵ «Jē lé, j'to jipi-je kí koji kəy ɓi j'to kí dan gin dow-je-ti kí jipi-je d'oo-dé kí njéramajal-je kin al. ¹⁶ †Ngà gə kí j'gə kí to təl rɔ go ndukun-ti ɓá ta ɔr-né dɔ dow-ti al, ngà ta ɔr dɔ dow-ti kɪ takul kadmɛɛ Jeju Kristi kinlé, jɛ kàrè j'adi mɛɛ-ji Jeju Kristi tɔ; kɔɔ kadi ta ɔr-né dɔ-ji-ti kɪ takul kadmɛɛ Kristi, ɓi kɪ takul təl rɔ go ndukun-ti al; kdɔtalə dow kí ta à kɔr dɔ-é-ti kɪ takul təl rɔ go ndukun-ti ya goto‡. ¹⁷ Ngà kinə sangi kí j'sangi kadi ta ɔr dɔ-ji-ti kɪ takul nam kadi Kristi-ti kinlé, tɔji kí jɛ j'to njéramajal-je tɔ lé, se kadi Kristi to njèkɔsi kuti majal wa? Nɔɔ bè al! ¹⁸ Kɔɔtalə né-je kí m'tusi m'inqə kinlé, kinə m'təl m'isi m'ra gogi ɓəy rəmə, mə ya m'təl njèkal dɔ ta. ¹⁹ Kɔɔtalə mə ya m'tokɪ dow kí oy kɪ kəm rəbi lə ndukun bè, adi kí sɔbi dɔ ndukun rəmə, mə m'oy kɔɔ kadi m'isi kəm kɔɔ Lubə. ²⁰ Mə lé, m'ɓə-m kagdəsi-ti nati kɪ Kristi, adi to mə ɓá m'isi kɪ dɔ-m taá al ngá, ngà to Kristi ɓá isi kəm mɛɛ-m-ti; kisi-m kɪ dɔ-m taá kí ɓone bè kinlé, m'isi kɪ takul kadmɛɛ Ngon lə Lubə. Ǝ lé ndigi-m, ə oy gangi-né dɔ-m. ²¹ M'mbati ramaji lə Lubə al; kdɔtalə kinə kɔrtadɔ-ti tɔ kɪ takul təl rɔ go ndukun-je-ti rəmə, Kristi oy kɪ ndangi kare.»

3

Ndukun-je kɪ kadmɛɛ

Rɔm 4; 8:14-17

¹ Kɔbi! Kɔbi! Səi dow-je kí dɔnangi Galati-ti lé 'mbəi bè! Nə ɓá təl dɔ-si wa? Səi kí ta lə Jeju Kristi kí 'ɓə-é kagdəsi-ti kin kí d'or gin-é ngərərə-ngərərə d'adi 'gəi lé ya ɓan wa? ² M'a dəji-si ta káre-rè kadi iləi-mi-ti: Ndil kí aa njay kí Lubə adi-si lé, adi-si kɔɔ təl kí 'təli rɔ-si

† 2:16 2:16 a Rɔm 3:20; b Rɔm 3:22 ‡ 2:16 2:16 Pa 143:2

go ndukun-je-ti əse kɔɔ kadi kɨ adi Poyta kɨ Maji to ta kɨ tɔgrɔ-ti wa? ³ Kin to mbə kɨ ban ə 'mbəi nɔ̀ bə wa? Ndɔki uləi gin-é kɨ Ndil kɨ aa njay lé ngɔsnè 'ndigi tɔli ta-é kɨ go tɔgi dow-ti ngá wa? ⁴ Né-je kɨ tɛɛ do-si-ti asi bə kinlé, kadi tò kɔgi kare wa? 'Dé! Ə kadi tò kɔgi kare ma! – Lubə kɨ adi-si Ndil kɨ aa njay rəm, ⁵ b́a ra nékɔji-je dan-si-ti rəm lé, ra kɔɔ təl kɨ 'təli rɔ-si go ndukun-je-ti əse kɔɔ kadi kɨ adi Poyta kɨ Maji to ta kɨ tɔgrɔ-ti wa?

⁶ †Abraham kàrè, ndɔki adi mɛɛ-é Lubə, b́a Lubə ɔr-né ta do-é-ti.* ⁷ †Ən ə kadi 'gəi maji kɨ dow-je kɨ d'adi mɛɛ-dé b́a 'to ngan lə Abraham. ⁸ Rəm b́a, mbete kɨ aa njay ɔji kete kɨ Lubə à kɔr ta do dow-je-ti kɨ 'to jipi-je al kɨ takul kadmɛɛ, adi pa ta lə Poyta kɨ Maji kinlé adi Abraham kete panè: Gin dow-je kɨ dɔnangi-ti nè lay ya d'a kingə tərndi do-ti kɨ takul-i†. ⁹ Beba de kɨ d'adi mɛɛ-dé lé, d'ingə tərndi do-ti nati kɨ Abraham kɨ to njèkadmɛɛ tɔ. ¹⁰ Ə dow-je lay kɨ d'ubə kul təl rɔ go ndukun-ti lé, ndɔl tò do-dé-ti. Kɔɔtalə 'ndàngi mɛɛ mbete-ti kɨ aa njay 'panè: Ta-je lay kɨ 'ndàngi mɛɛ mbete ndukun-je-ti lé, dow kɨ rá-rá kɨ təl rɔ-é go-ti lay uwə njarara al lé, ndɔl tò do-é-ti. ¹¹ Adi tò ndaa-ti rəsi kɨ Lubə ɔr ta do dow-ti kɨ takul təl rɔ go ndukun-je-ti al, kɔɔ 'ndàngi mɛɛ mbete-ti kɨ aa njay 'panè: Dow kɨ njururu à kisi kəm kɨ takul kadmɛɛ.‡ ¹² Kɔɔtalə kadmɛɛ-je kɨ ndukun ɔw nati al; ngà ndukun panè: Dow kɨ təl rɔ-é go ndukun-je-ti rəmə, à kisi kəm kɨ takul ndukun.§

¹³ Kristi gangi do-ji ɔr ndɔl lə ndukun do-ji-ti ə e b́a adi ndɔl kɨ tò kɔɔ-ji nɔ̀y do-é-ti – kɔɔtalə 'ndàngi mɛɛ mbete-ti kɨ aa njay 'panè: Dow kɨ rá-rá kɨ 'bə-é kagi-ti lé,

† 3:6 3:6 Rɔm 4:3 * 3:6 3:6 Kgn 15:6 † 3:7 3:7 Rɔm 4:16 † 3:8 3:8 Kgn 12:3 ‡ 3:11 3:11 Aba 2:4 § 3:12 3:12 Mbl 18:5

to dow kɨ ndɔl tò dɔ-é-ti* – ¹⁴ Gin-é kin b́á tɔrɔndi kɨ sɔbi dɔ Abrakam lé, dow-je kɨ 'to jipi-je al d'ingɔ-né kɨ takul Jeju Kristi rəm, b́á jɔi kàrè Ndil kɨ aa njay kɨ Lubə un mindi-é kdɔ kadi n'adi-ji lé j'ingɔi-né kɨ takul kadmɛɛ tɔ.

¹⁵ Ngankɔ-m-je kɨ njékadmɛɛ, m'a kun né kɨ dow-je d'isi 'ra kdɔ pa-né ta kadi-si ooi: Dow b́əy é, kinə ndàngi mbete néndubə kɨ gangi-é kɨ tuwə ra-né lé, dow kɨ rangi à bujuru kɔgi al rəm, b́á dow à təl ra rangi al rəm. ¹⁶ Ə Lubə un mindi-é adi Abrakam-je kɨ ngonka-é. Adi to ta kɨ sɔbi dɔ dow káre-rè ə ngonka-é lé to Kristi. 'Ndàngi mɛɛ mbete-ti kɨ aa njay lé, 'panè: Nganka-é-je al, adi to ta kɨ sɔbi dɔ dow-je n̄a al.† ¹⁷ Ooi ta kɨ m'ndigi pa b́an: Mbete néndubə kɨ Lubə ra kɨ gangi-é kɨ tuwə ra-né kinlé, ndukun kɨ b́al b́usɔ kɨ kɔrmutə go-ti b́əy b́á ree lé, à kasi bujuru kɔgi kdɔ kadi kunmindi lə Lubə təl tò kɔgi kare al. – ¹⁸ †Kdɔtalə, kinə dow à kingə néndubə kɨ takul təl rɔ go ndukun-ti rəmə, lé à tò kɨ takul kunmindi al ngá. Ə to takul kunmindi lé b́á Lubə ra-né maji kɨ Abrakam tin.

¹⁹ Ə kinə tò bè rəmə ndukun tò kdɔ ri wa? Ndukun ree go-ti, kdɔ kadi kaldɔta-je tò-né ndaa-ti rəsi, sar ya kadi ngonka Abrakam kɨ Lubə un mindi-é adi-é lé ree-né; malayka-je d'adi dow-je 'gə ndukun lé, kɨ takul njətaa ta kadi dow-je. ²⁰ Ə dow-je joo b́á dow à taa ta ta ɛ kɨ káre-ti kadi madi-é, ngà kunmindi lé, Lubə ya kɨ kár-é dɔ-ti.

²¹ Ndukun lé, se ɔsi ta kunmindi lə Lubə wa? Bè al! Kinə ndukun to kɨ kadi kdɔ kadi dow-je d'isi-né kəm rəmə, lé ta kɨ kɔr dɔ-ti à ree kɨ takul ndukun ya tɔgrɔ-ti. ²² Ngà mbete kɨ aa njay panè: Dow-je lay ya majal ɔ

* 3:13 3:13 Det 21:23 † 3:16 3:16 Kgn 12:7 † 3:18 3:18 Rɔm 4:14

be do-dé-ti, kɔ kadi né kí Lubə un mindi-é kadi n'adi njékadmɛɛ-je lé, ɛ adi kɔ takul kadmɛɛ Jeju Kristi.

²³ Keté bəy bá kadi kadmɛɛ ree lé, ndukun uwə-ji dangay-ti ngəbi-né dɔkaglo kí kadmɛɛ à tɔji-né rɔ-é ndaa-ti rəsi. ²⁴ Bè ya tɔ é ndukun lé, to njèkində kəm-é go-ji-ti kɔ kɔr nɔ-ji sar kadi Kristi ree-né, kɔ kadi ta ɔr-né do-ji-ti kɔ takul kadmɛɛ. ²⁵ Loki dɔkaglo kadmɛɛ ree lé, jɔi j'isi gin tɔgi-ti lə njèkində kəm-é go-ji-ti kinlé al ngá. ²⁶ Kɔɔtalə sɔi lay ya 'toi ngan lə Lubə kɔ takul kadi kí adi mɛɛ-si Jeju Kristi; ²⁷ adi sɔi lay kí 'ra-si batəm kɔ nam kí 'nami kadi Kristi-ti lé, panjiyə Kristi ya bɔkti tɔ rɔ-si-ti. ²⁸ Sɔi lay ya 'toi dow-je kí kare-rè kɔ takul nam kadi Jeju Kristi-ti, adi to jipi əse to jipi al kàrè to né kí ngay al rəm, bá to bə əse to bə al kàrè to né kí ngay al rəm, bá to dené əse to dingəm kàrè to né kí ngay al rəm. ²⁹ † to kí 'toi dow-je lə Kristi ya kin rəmə, 'toi nganka Abrakam tɔ, adi néndubə kí Lubə un mindi-é kɔ kadi n'adi-é lé, sɔi a kingəi tɔ.

4

¹ † ta kí m'ɔw pa ban: Ngon kí à to njènéndubə lé, ɛ ya to 'ba né-je lay, ngà loki do-é nà y bəy lé, né kí tɔ gay rɔ-é-ti kɔ bə goto. ² Ngà ɛ isi gin tɔgi-ti lə njèkində kəm-dé go-é-ti, kɔ njékoo go né-je-ti liə sar kadi dɔkaglo kí bəbi-é oji lé asi-né. ³ Jɔi kàrè, loki ndəki j'toi kɔ ngan-je bè bəy lé, j'rai bə lə né-je kí kɔgi kare bè kí dɔnangi-ti; ⁴ ngà loki dɔkaglo asi lé, Lubə ulə Ngon-é, adi dené oji-é, ə ɛ kàrè ulə do-é gin tɔgi-ti lə ndukun. ⁵ † Bè kadi taa-né dow-je kí d'isi gin tɔgi-ti lə ndukun ilə-dé taá, kɔ kadi j'təli ngan lə Lubə. ⁶ Kɔɔtalə to kí j'toi ngan lə Lubə lé bá, ɛ ulə-né Ndil Ngon-é adi isi mɛɛ-ji-ti, adi isi ndangi

† 3:29 3:29 Rɔm 4:13 † 4:5 4:5 Rɔm 8:15-17

do-é panè: Aba! Bobi-m! ⁷ Beba i 'to bə al ngá, ngà i 'to ngon kí koji kəy; ə kinə i 'to ngon kí koji kəy rəmə, i 'to njènédubə k̩ takul Lubə tɔ.

Ta ɔ̃ m̩ɔ̃ Pol kɔ̃ njékəwnə-je kí dɔ̃nangi Galati

⁸ Low ndɔ̃ki lé, səi 'gəi Lubə al, 'rai bə lə magi-je kí 'to lubə-je kí tɔ̃grɔ-ti al. ⁹ Ngà bəne bè kí səi 'gəi Lubə, əse kí Lubə gə-si maji ngá kinlé, ra ban bəy bá 'ndigi kɔ̃si naki-naki təli kuləi rɔ-si m̩ɔ̃ɔ̃ né-je-ti kí tɔ̃gi-dé goto, kí to ngan né-je kí m̩ɔ̃ɔ̃ wəy kare kin, kɔ̃ kadi 'rai bə lə-dé gogi bəy wa? ¹⁰ Isi indəi kəm-si go ndɔ̃-je-ti, k̩ go nəy-je-ti, k̩ dɔ̃kaglo-je-ti, k̩ bəl-je-ti al bən! ¹¹ 'Rai adi m' bəl m'panè k̩ kí m'ingə kɔ̃ ta lə-si kinlé à k̩ tɔ̃ kɔ̃gi kare.

¹² Ngankɔ̃-m-je kí njékadm̩ɔ̃ɔ̃, kɔ̃gri ya, 'titi-nə sə-m titi kí mə m'titi-né-nə sə-si kin bè. ¹³ Né kí maji al kare ya kərə səi 'rai sə-m al. 'Gəi maji kí ndɔ̃ki mɔ̃y bá to kəm rəbi kí dɔ̃səy kí m'ilə-né mbə Poyta kí Maji dan-si-ti. ¹⁴ Məti kí rɔ-m-ti kí ingəi k̩-é kin kərə, səi 'nədi-mi al rəm, bá m'to n̩ kəm-si-ti al rəm; ngà kuwə bá səi uwəi-mi rɔ-si-ti toki malayka lə Lubə bè, toki Jezu Kristi bè. ¹⁵ Ə rɔ̃nəl kí ndɔ̃ki 'rai n̩ lé tɔ̃ rá ngá wa? Kdɔ̃talə m'pa ta lə-si m'panè: Kinə lé to né kí a kasi rai rəmə lé, kəm-si ya kərə ndɔ̃ki a tɔ̃ri kadi-mi. ¹⁶ Ngà m'təl njəba lə-si kɔ̃ ta kí tɔ̃grɔ-ti kí m'idə-si lé tɔ̃ bəy wa? ¹⁷ Njékadi rɔ-dé ngà njim rɔ-si-ti kinlé, to rɔ ngà njim kí maji al; d̩ 'ndigi kɔ̃r-si rɔ-ji-ti kɔ̃gi, kɔ̃ kadi rɔ-si təl ngà njim rɔ-dé d̩-ti. ¹⁸ To né kí maji kadi rɔ dow ngà njim lo ra maji-ti k̩ dɔ̃kaglo-je lay, b̩i kadi m'isi dan-si-ti ya par tá al. ¹⁹ Ngan-m-je, m'təl m'isi m'ingə k̩ gogi kɔ̃ ta lə-si titi ndo kí ra dené kin bè, sar kadi ta lə Kristi rusi-né m̩ɔ̃ɔ̃-si. ²⁰ Kí ngɔ̃snè-ti kinlé, m'ndigi kadi mə ya m'a rɔ-si-ti n̩ɔ̃ɔ̃

ɓá m'a koo gangi ndi-m kí m'a pa-né sə-si ta ɓəy, kdɔtalə ta kí dɔ-si-ti lé ubə ta-m gususu. ²¹ Səi kí 'ndigi kuləi dɔ-si gin ndukun-ti lé, idəi-mi adi m'oo. Ta kí mbete ndukun pa lé, ooi al wa? ²² Kdɔ 'ndàngi 'panè: Abrakam oji nganje kí dingəm joo; ɛ kí káre kɔ-é to ɓə, ə ɛ kí káre kɔ-é to ɓə al tɔ. ²³ Ngà ngon kí kɔ-é to ɓə lé, d'oji-é titi kí dow-je d'oji-né-nə kin ya, ngà ngon kí kɔ-é to ɓə al lé, d'oji-é kɔji kí go kunmindit-ti. ²⁴ Ta kinlé to mɛɛ ta: Dené-je kinlé, 'tɔji kuləoji kí gin joo. ɛ́ kí dɔsay tɔji kuləoji kí 'dɔɔ nati dɔ mbal Sinay-ti; ɛ ɓá to Agar kí oji ɓə; ²⁵ Agar lé, tɔji mbal Sinay kí dɔnangi Arabi-ti – ə ɛ toki ɓebo Jorijaləm kí ɓone bè, kdɔtalə Jorijaləm kɔ dow-je kí mɛɛ-é-ti 'to ɓə-je. ²⁶ Ngà Jorijaləm kí taá lé, to ɓə al, ə ɛ ɓá toki kɔ-ji bè. ²⁷ Kdɔtalə 'ndàngi 'panè:

I kí ndɔki 'to kujɔ dené,
 I kí ndɔki oji ngon al lé,
 'Ra rɔnəl! 'Tilə kole,
 'Ilə 'ndil rɔnəl, i kí ndɔki 'gə to ndo al.
 Kdɔtalə ngan lə dené kí d'ɪnə-é kɔgi lé,
 d'a nɔ kitə ngan lə dené kí njəngow.*

²⁸ Ngankɔ-m-je, səi lé, 'toi nganje kí d'oji-si kí go kunmindit-ti, gangi-é kí d'oji-né Isaki† kí go kunmindit-ti kin bè. ²⁹ Ngà titi kí ndɔki ngon kí d'oji-é kɔ gangi-é kí d'oji-né nganje ulə-né kəm ɛ́ kí d'oji-é kɔ tɔgi lə Ndil kí aa njay ndoo kinlé, ɓone bè kàrè tò bè ya tɔ. ³⁰ ə 'ndàngi mɛɛ mbete-ti kí aa njay 'panè ri wa? 'Ndàngi 'panè: 'Tubə ɓə kin kɔ ngon-é burə, kdɔtalə ngon ɓə à to njənéndubə nati kɔ ngon lə dené kí to ɓə al al.‡

* 4:27 4:27 Eja 54:1 † 4:28 4:28 Isaki to ngon kí Abrakam oji-é kɔ go kunmindit-ti lə Lubə (Kgn 21:1-3). ‡ 4:30 4:30 Kgn 21:9-10

³¹ Beba ngankɔ-m-je, jɔi j'toi ngan lə dené kí to bə kin al, ngà j'toi ngan lə dené kí to bə al.

5

Taa kilə taá lə njèkadmɛɛ

¹ Kristi taa-ji ilə-ji taá kɔɔ kadi j'toi bə-je al ngá. Ən é ɔi lo kə-si-ti njángi bi 'təli iləi jugi ra bə mindi-si-ti gogi al ngá. ² Ooi! Mə Pol m'a kidə-si rəsi; kinə adi d'ijə-si ganjangi rəmə, Kristi to né kí kogi káre rɔ-si-ti. ³ M'təl m'ɔsi kagi dɔ-ti rangi ya bəy m'panè: Dow kí rá-rá kí sangi kadi d'ijə-é ganjangi rəmə, tə kadi təl rɔ-é go ndukun-je-ti lay to bane. ⁴ Səi kí 'sangi kadi ta ɔr dɔ-si-ti kə takul təl rɔ go ndukun-ti lé, səi ya ɔri rɔ-si kogi rɔ Kristi-ti, adi 'goti mɛɛ ramaji-ti liə. ⁵ Kí sobi dɔ-ji jɛ rəmə, j'isi 'ngəbi kadi ta ɔr dɔ-ji-ti kə takul kadmɛɛ; ɛ bá to né kí jɛ j'ində mɛɛ-ji dɔ-ti kadi Ndil kí aa njay ra adi-ji. ⁶ Kɔɔ kí sobi dɔ nam kàdɪ Jeju Kristi-ti lé, kijə ganjangi-je, kə kijə ganjangi al-je kin, to né kí 'ngay al. Ngà kadmɛɛ kí ra kullə kadi ndignə tə-né kin ya par to né kí tɔgrɔ-ti. ⁷ Ndokɪ ɔwi maji-maji ngà to nə bá ree ilə-si kagi ɔgi-si təl rɔ-si go ta-ti kí tɔgrɔ-ti lé to bəy wa? ⁸ Takɔji kinlé, to takɔji kí i rɔ njèbə-si-ti lé al. ⁹ †əm kí sɛ bə ya à ra kadi nduji kí lɔy lay ya i. ¹⁰ Mə rəmə, nam kí m'nam kàdɪ 'Babe-ti lé, ra adi mɛɛ-m nda kay dɔ-si-ti, to kí a tɔɔi kuri rangi al. Ngà dow kí təl dɔ-si kinlé, lé to nə-nə ya kàre ta-é à kusi dɔ-é-ti. ¹¹ Ə kí sobi dɔ-m mə lé, ngankɔ-m-je kí njèkadmɛɛ, kinə m'isi m'ilə mbɛ kijə ganjangi bəy ngà d'ulə kəm-m ndoo kɔɔ ri wa? Kinə m'ilə mbɛ kijə ganjangi bəy lé, koy Kristi kagdəsi-ti à to jigi tugə dow bəy wa? ¹² Ə dɛ njətəl dɔ-si-je kinlé, kijə ya d'ijə rɔ-dé lé girim 'gangi ə ri ral!

† 5:9 5:9 1Kɔ 5:6

Ra ndigi lə-ji al, ngà ra ndigi lə Ndil kí aa njay
Ròm 8:1-14; 13:12-14

¹³ Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, səi lé, 'ba-si 'taa-si d'ilə-si taá. Ngà kɛ́ ɓá kadi iləi jirə dɔ taa kilə taá-ti lə-si kin kadi 'rai-né né kí nəl daji rɔ-si kin al, ngà kɪ takul ndigna rəmə, kadi 'təli ngannjékullə-je lə-nə. ¹⁴ Kɔɔtalə ndukun ɓikti lay ya to kí 'kəw dɔ-é mɛɛ ta-ti kí káre-rè kin: 'A ndigi dow madi-i tokɪ rɔ-i bɛ*. ¹⁵ Ə kinə isi 'tɔi-nə, 'gangi-nə bati-bati rəmə, kadi ooi maji; səi a tuji-nə.

¹⁶ Beba m'a kidə-si rəsi; adi Ndil kí aa njay ɔr nɔ-si rəmə, né-je kí daji rɔ-si ndigi kinlé a rai al. ¹⁷ †Kɔɔtalə né-je kí daji rɔ dow ndigi lé, ɔsi ta né-je kí Ndil kí aa njay ndigi; ə né-je kí Ndil kí aa njay ndigi kàrè, ɔsi ta né-je kí daji rɔ dow ndigi tɔ. Né-je lé d'ɔsi-nə ta ya dɔrɔ; bɛ kɔ kadi səi 'rai né kí mɛɛ-si ndigi al. ¹⁸ Ngà kinə to Ndil kí aa njay ɓá ɔr nɔ-si rəmə, səi isi gin tɔgi-ti lə ndukun al. ¹⁹ Né-je kí daji rɔ dow ndigi lé tɔ ndaa-ti rəsi. Né-é-je lé to kaya kí ra, kɪ ra né-je kí tɔ nɛ-nɛ, kɪ néra kí jugi-jugi, ²⁰ kɪ pole magi, kɪ ra kugə, kɪ koo kəm-nə al, kɪ gaki-nə, kɪ kim-nə, kɪ kəm kí tidi tir-tir dɔ-nə-ti, kɪ jangi kɪ nɛ, kɪ kumə-nə dɔ-nə-ti, kɪ gangi-nə, ²¹ kɪ kəmda, kɪ ra gɔyibi, kɪ ra gɔnékuso, kɪ ra né-je kí titi-nə kɪ né-je kí bɛ kin. Titi kí ndɔki m'pa-né kete lé, m'təl m'pa ya ɓəy m'panè: Dow-je kí njékisi ká ra né-je-ti kí bɛ kinlé, d'a to dow-je kí kɔbe-ti lə Lubə al. ²² Ngà kandi kullə lə Ndil kí aa njay kí mɛɛ dow-ti lé to ndigi dow-je, rɔnəl, lapiya, kilə mɛɛ dɔ madi-é-ti, ramaji, mɛɛmajɪ, kaɔɔndi-ti, sol lɔm-lɔm, koremmɛɛ; ²³ ndukun ɔsi ta né-je kí bɛ kinlé al. ²⁴ Dow-je kí 'to 'lə Jezu Kristi lé, 'ɓə daji rɔ-dé kagdəsi-ti nati kɪ ɓo né-je kí uwə-é ɓə-ti kɪ ndəgi ɓo né-je liə kí

* 5:14 5:14 Mbl 19:18 † 5:17 5:17 Ròm 7:15-23

majal. ²⁵J'isi k̀̀ dɔ-ji taá k̀̀ takul Ndil ḱ aa njay, é̃n é̃ j'adi Ndil ḱ aa njay lé ya tɔ́ ɓá ɔr nɔ̃-ji. ²⁶Adi j'ɔsi gaj̃i rɔ-ji j'sangi-né ta-ná al rəm, ɓá j'imi-né-ná al rəm tɔ́.

6

Ta ḱ sobi dɔ gə̃ti-ná rəm, ra maji rəm

Rɔm 2:3-11; əbr 6:10-12

¹Ngankɔ-m-je ḱ njékadmẽe, kinə dow madi usi mẽe majal-ti ɓá ooi rəmə, sɔi ḱ Ndil ḱ aa njay isi ɔr nɔ̃-si lé, 'goli-é k̀̀ ta ḱ sol lom-lom iləi-é rəbəə gogi. Ə i ya kàrè, 'oo go rɔ-i maji, nè 'a k̀̀ kusi mẽe néna-ti tɔ́.

²Gə̃ti sə-ná nékoti-je ḱ ɔy, rəmə to təl ya ɓá 'təli rɔ-si go ndukun-ti lə Kristi tin. ³Ə dow ḱ to né al ya ɓá oo rɔ-é k̀̀ dow ḱ ngay rəmə, dowbé ya k̀̀ dɔ-é isi ədi rɔ-é. ⁴Kadi ná-ná ya tən kullə ra-é ḱ sobi dɔ-é oo, é̃ kinə maji rəmə, kadi-é ɔsi-né gaj̃i rɔ-é ta ḱ 'liə-ti ya, ɓi kadi ɔji-né rɔ-é rɔ dow-je-ti ḱ rangi al. ⁵Kdɔtalə ná-ná ya à koti né liə ḱ ɔy ḱ sobi dɔ-é.

⁶Dow ḱ 'ndó-é né rəmə, kadi adi njəndó-é né kinlé, ubə siə maji né-je liə lay.

⁷Ədi rɔ-si al, kdɔ dow sɔki Lubə al. Né ḱ dow dubi lé, né-é ya dowbé à kijə tɔ́. ⁸Dow ḱ dubi né ḱ maji al ḱ nəl daj̃i rɔ-é rəmə, né ḱ dowbé à kijə mẽe né-ti ḱ nəl daj̃i rɔ-é kinlé, to tuj̃i ḱ à tuj̃i; ngà dow ḱ dubi né ḱ nəl Ndil ḱ aa njay rəmə, né ḱ dowbé à kijə rɔ Ndil ḱ aa njay-ti lé, to kiskəm ḱ sartangani. ⁹J'adi dabi ra-ji dɔ maji ḱ ra-ti al; kdɔtalə maji ḱ ra lé kinə j'inqəi ta-é al rəmə, ndɔ kijə ko-ti ə j'a kijəi né-é. ¹⁰Ən é̃ kəm rəbi ya j'ingəi rəmə, adi j'rai-né maji k̀̀ dow-je lay, ə ḱ boy ná lé, adi j'rai maji k̀̀ ngankɔ-ji-je ḱ njékadmẽe.

Lo tɔl do ta

Plp 3:2-11

¹¹ Yən, ma ya ngá é m'ndàngi né kin kì ji-m boy gururu-gururu m'adi-si tin. ¹² Njéndigi ra né kadi d'oo-dé-né kì 'ngay-je kì sobi do né kì tò rɔ-dé-ti lé, 'ndigi kuwə-si kadi ijəi ganjangi. 'Ra bè kdo kadi ta kì sobi do koy Kristi do kagdəsi-ti lé dow-je d'ulə-né kəm-dé ndoo kdo al ya do bè. ¹³ Kdɔtalə də kì d'ijə-dé ganjangi kinlé, də ya kàrè 'təl rɔ-dé go ndukun-ti al, ngà də 'ndigi kadi ijəi ganjangi kadi né kì tò rɔ-si-ti b́a to né kɔsi gajì rɔ lə-dé. ¹⁴ Kì sobi do-m ma lé, m'a kɔsi gajì rɔ-m kì né kì rangi nda al; koy lə 'Babe lə-ji Jeju Kristi do kagdəsi ya par é m'a kɔsi-né gajì rɔ-m. Kì takul Kristi lé m'oo né-je kì dɔnangi-ti kì né-je kì 'bə-dé kagdəsi-ti kɔgi bè ə kì rɔ né-je kì dɔnangi-ti kàrè, m'này kì dow kì 'bə-é kagdəsi-ti kɔgi bè tɔ. ¹⁵ Kijə ganjangi to né kì 'ngay al rəm, b́a kijə ganjangi al kàrè to né kì 'ngay al rəm; ngà kadi dow to nékində kì sigi b́a to né kì boy. ¹⁶ Kadi lapiya, kì koo kəmtondoo này kì dow-je lay kì 'təl rɔ-dé go ta-je-ti kì m'pa kin rəm, kadi này kì Israyel-je* kì 'to dow-je lə Lubə rəm tɔ.

¹⁷ Kì nè kɔw kì kete kinlé, kadi dow adi-m kù al ngá, kdo ndunə dò-je kì m'ingə kdo ta kì sobi do Jeju lé, tò rɔ-m-ti ngá. ¹⁸ Ngankɔ-m-je kì njékadmeə, kadi ramaji lə 'Babe lə-ji Jeju Kristi này sə-si! Amən!

* 6:16 6:16 Israyel-je kì 'to dow-je lə Lubə kì ta lə-dé tò nè kinlé dow-je kì nɔ-je 'panè to Israyel-je kì ngan lə Jakobi ya par, ngà dow-je kì dan-ti-je 'panè to dow-je lay kì d'adi meə-dé Jeju Kristi tɔ.

Ta lə Lubə Kunmindī kí Sigi

Mango: Ta lə Lubə Kunmindī kí Sigi (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 28 May 2022

96bdbd07-24d6-556c-9e7c-7269c72880cd